Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ—ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ—ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

Ἀθῆναι 13 Ἀπριλίου 1903.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

μᾶς ἔρχεται τὸ σωτήριον μίθημα, ἡ ἀσφαλεστάτη μέθοδος, διὰ τῆς ὁποίας οἱ Ρωμηοὶ θὰ πυροβάλλωμεν πολλὰς κακὰς ἕξεις, τὰς ὁποίας δικαιολογοῦμεν ὡς ἔθνικα πάτρια—καὶ συγγνώμην κ. Δαμβέργη, διότι βεβηλόνομεν τὴν πίναγνον λέξιν σας.

Σὲ κάποιον μέρος τῆς Ἀμερικῆς ἕνας Ρωμιὸς—ὅπως γράφει ἡ «Ἀτλαντὶς» τῆς Ν. Ὑόρκης—ἐώρταζε τὰ γενέθλιά του. Ἀνέβηκε λοιπὸν ὁ καλός σου ἐπάνω στὴν στέγη τοῦ σπιτιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ πυροβολῇ ἀγρίως τὸν ἀέρα, γιὰ τὸ χαρμόσυνον γεγονός. Αἱ ἀρχαί, αἱ ὁποῖαι ἐκεῖ κάτω, εἰς τὴν χώραν τῶν Γιάγκιδων καὶ τῶν δολλαρίων, δὲν συγκινοῦνται ἀπὸ τέτοια θαύματα, τὸν συνέλαβαν ἀμέσως καὶ τὸν κατεδίκασαν εἰς πρόστιμον πέντε δολλαρίων. Καὶ ὁ κ. Ρωμιὸς ἀπολογούμενος εἶπε στὸν δικαστὴν ὅτι «ἐνόμισε πῶς ἦταν στὴν Ἑλλάδα καὶ ἠκολούθει τὸ πάτριον ἔθιμον πυροβολῶν».

Αὐτὸ ἔπρεπε νὰ γίνεται κ' ἐδῶ καὶ γιὰ τοὺς χαρμοσύνους πυροβολισμοὺς καὶ γιὰ κάθε ἄλλην ἀστυνομικὴν παράβασιν. Οἱ ἀστυφύλακες νὰ φοροῦνε καὶ τὰ κρίνη τους καὶ τάσπρα γάντια τους, ἀλλὰ νἄχουν κ' ἕνα καρνὲ στὸ ὁποῖον νὰ σημειώνουν ὀνόματα. Ἀπὸ ταύτὶ καὶ στὸ δάσκαλο. Οὔτε βούρδουλα, οὔτε ἀστυνομικὰ μπουδρούμια. Ἕνα μικρὸ προστιματάκι κ' ἔτσι σιγὰ σιγὰ οἱ Ρωμηοὶ θὰ παύσουμε νὰ νομίζουμε πῶς βρισκόμαστε στὴν Ἑλλάδα, ἂν καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ αὐτὴ μέθοδος ὑπάρχει φόβος νὰ ἐκφυλισθῇ ἂν ἐγκατασταθῇ ἐδῶ, ὅπως ἐξεφυλίσθησαν ὅλα τὰ πράγματα ποῦ ἐπήραμε ἀπὸ τοὺς ξένους. Εἶνε τόσο δύσκολον τάχα νἀρχίσουν νὰ γράφουν ἀδιακρίτως ὅποιον ἴδοῦν ἢ ὅποιον θέλουν νὰ ἐκδικηθοῦν;

Μήπως δὲ κἄτι παρόμοιον δὲν ἐδημιούργησε τοὺς συκοφάντας στὴν ἀρχαιότητα καὶ τοὺς καπνοφάντας, στὴν σύγχρονον Ἑλλάδα;

Γι' αὐτὸν τὸν λόγον, τὸν σπουδαιότατον, δὲν τολμοῦμε νὰ ζητήσουμε τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Ἀμερικανικῆς μεθόδου.

ΤΡΕΙΣ ΑΤΤΙΚΑΡΧΑΙ

ἀπεσκίρτησαν, λέει, ὁριστικῶς ἀπὸ τὸ Κυβερνητικὸν μαντρὶ διότι δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ σημειώσεις των.

Βεβαίως τὸ Χρηματιστήριον δὲν συνεκινήθη καθόλου ἀπὸ τὴν μετάστασιν αὐτήν, ἀφοῦ ἀκόμη δὲν ἐφθάσαμεν στὴν ὀνειροπολουμένην χρυσῆν Συνταγματικὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ περὶ ρουσφετιῶν σημειώσεις τῶν κ. κ. βουλευτῶν θὰ παίζωνται στὸ Χρηματιστήριον, ὅπως παίζωνται τὰ Ἐθνικὰ χρεώγραφα.

Ἂν δὲν συνεκινήθη ὅμως τὸ Χρηματιστήριον, διὰ τοὺς λόγους ποῦ ἀναφέραμεν, συνεκινήθησαν οἱ ἐκλογεῖς τῆς Ἀττικῆς οἱ ὁποῖοι δὲν ἠμποροῦν τόσο γρήγορα νὰ λησμονήσουν τὴν ἀθάνατη τῆς Σανίδας νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ τρεῖς ἀποσκιρτήσαντες ἠγοῦντο τῶν Σανιδοφόρων πατριωτῶν γιὰ νὰ μετακομίσουν τὸν λαοπρόβλητον ἀρχηγόν τους στὴν ἀρχὴν καὶ γιὰ νὰ τὸν ἐγκαταλείψουν σήμερα, ποῦ δὲν τοὺς κάνει τὰ ρουσφετάκια τους.

Τί διάβολο! Ὅλα τὰ γιαπιὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐτελείωσαν, καὶ δὲν ὑπάρχουν πειὰ σανίδες γιὰ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς κυρίους;

ΚΑΙ Η ΑΠΗΧΗΣΙΣ

ἡ ἀπαραίτητος τῶν τελευταίων Πανεπιστημιακῶν σκηνῶν.

— Τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὴν διατριβὴν ποῦ ὑπέβαλες ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ. Τώρα σοῦ εὔχομαι...

— Ξέρω τί θὰ μοῦ εὐχηθῆς! Νὰ γίνω καὶ καθηγητής. Πῶς;

— Βεβαιότατα!

— Μὰ γιὰ τὴν καθηγεσίαν τὴν ἔχω ἀπὸ τώρα ἑτοιμη τὴν διατριβή μου Εἶνε ἡ μαγκούρα μου!..

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ

Φίλτατε «Νουμᾶ»

Κ' ἐγὼ ὁ μωρὸς ἐπίστευτα!.. Ἄς εἶνε! Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἐπελήφθη τῶν ἐργασιῶν της ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν κρίσιν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῶν δημοτικῶν σχολείων, αἵτινες, περατοῦνται μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Ὑπεβλήθησαν 150 βιβλία διδακτικὰ ὑπὸ διαφόρων δημοδιδασκάλων διὰ νὰ κριθοῦν.

Δὲν χειροκροτεῖτε διὰ τὴν εἴδησιν:

Κρῖμα δι' ὅσα ἔγραψες, καὶ κρῖμα δι' ὅσα ἀπεκαλύφθησαν καὶ κρῖμα δι' ὅσα ἐπηγγέλθη ὁ κ. Κορδονάρχης μὲ τὸ ἐν κυοφορίᾳ εἰσέτι διατελοῦν πολύκροτον νομοσχέδιον περὶ μονοπωλίου τῶν διδακτικῶν βιβλίων!

Τὸ βουρκῶδες ρεῦμα τῆς ἐκπαιδευτικῆς ψευτιᾶς μας ἐξακολουθεῖ τὴν ἀκατάσχετον πορείαν κ' ἐπὶ πολλὰς δεκάδας ἐτῶν, κ' ἐπὶ αἰῶνας ἴσως, ὁ ὀνειροπολοῦμεν τὴν εἰλικρινεστέραν καὶ ἀνθρωπινωτέραν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἀναλάβει οἱ Ψιλικατζῆδες τοῦ διδακτικοῦ Παζαριοῦ, τοῦ καλουμένου ἐπὶ τὸ Ἑλληνοπρεπέστερον «διαγωνισμὸς τῶν διδακτικῶν βιβλίων».

Ἰδικός σου
Ἀναλφάβητος

ΣΤΟΝ „ΠΑΡΝΑΣΣΟ"

Μίαν ἐρώτησιν cher Noumas, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν περιμένω, οὔτε δέχομαι, καμμίαν ἀπάντησιν:

Ἐνθουσιάσθηκε ἡ ἀριστοκρατία μας μὲ τὴν καλλιτεχνικὴν ἐσπερίδα τοῦ κ. Τρουφφιὲ καὶ τῆς κομπανίας του τὴν Τετάρτην τὸ βράδυ εἰς τὸν «Παρνασσόν». Ἡ ἐρώτησις: Θὰ ἐγέμιζε ἡ ἀριστοκρατία μας τὴν σάλα τοῦ «Παρνασσοῦ» καὶ θὰ ἐνθουσιάζετο, ἂν ἡ παράστασις διεξήγετο Ἑλληνιστὶ καὶ ἀπὸ Ἕλληνας ἠθοποιοὺς ἢ καὶ ἐρασιτέχνας;

Καὶ ἄλλην μίαν ἐρώτησιν: Ὁ κ. Τρουφφιὲ, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ξεροκοκκαλίζει ὑπὸ τὸν γλυκὸν οὐρανόν μας χρήματα Ἑλληνικά. Διατί λοιπὸν εἰς τὴν μοναδικὴν καλλιτεχνικὴν ἐσπερίδα του δὲν παρουσιάζει καὶ ἕνα δυὸ ἀπὸ τοὺς κυρίους μαθητάς του—ὄχι τοὺς ἐρασιτέχνας—νὰ μᾶς δείξῃ δὲ τὰς προόδους των; Δὲν νομίζεις ὅτι ἀπὸ ἀβρότητα τοὐλάχιστον—ἄχ, αὐτὴ ἡ Παριζιάνικη ἀβρότης!—ἔπρεπε νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ ἴδιος νἀκουσθῇ στὴν ἐσπερίδα του,

---

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ 8

ΓΑΒΡΙΗΛ Δ' ΑΝΟΥΝΤΣΙΟ

ΟΝΕΙΡΟ ΕΑΡΙΝΗΣ ΠΡΩΤΑΣ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΕΛΕΤ

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Τὸ καλὸ ὅλο ποῦ εἶνε στὸν κόσμο ἂς κατέβῃ στὸ κεφάλι σας καὶ ἂς πλημμυρίσῃ τὴν ψυχή σας! Φαίνεται καὶ σεῖς νὰ εἶσθε γεννημένη τώρα καθὼς ἐκεῖνο τὸ μικρὸ φυλλαράκι ποῦ ξανοίγει κάτω ἀπὸ τὴν πνοή σας. Δὲν ξέρω τί τὸ παιδικὸ καὶ τὸ θεῖο διακρίνω στὰ μάτιά σας ποῦ μὲ κυττάζουνε μέσα ἀπὸ τὰ κλαδάκια.

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ. Θὰ εἰμπορέσω λοιπὸν ἐγὼ μὲ τὰ δένδρα, μὲ τὰ φυλλώματα, μὲ τὸ χορτάρι νὰ εἶμαι ἕνα ἴδιο πρᾶμα! Ἡ Βεατρίκη θὰ περάσῃ δίπλα μου, θὰ μὲ ἐγγίσῃ ἀπαλὰ μὲ τὸ πόδι της χωρὶς νὰ μὲ ἀναγνωρίσῃ. Θὰ τὴν ἰδῶ στὸ πλευρὸ τοῦ νυμφίου ποῦ τὸ ὄνειρό μου τῆς χάρισε, ἐρωτόθυμη κι' ὁλόμορφη, ὁλόλαμπη ἀπὸ τὶς ἐλπίδες, ὕστερα ἀπὸ τόσα δάκρυα. Καὶ θὰ τῆς εἰπῇ ἐκεῖνος... Τὰ ξέρω ἐγώ, τὰ ξέρω ἐγὼ τὰ λόγια ποῦ φανερώνουν τὴ ζωὴ σ' ὅποιον μαραίνεται, σ' ὅποιον πεθαίνει. Ὁ κόσμος ὅλος ἐγίνετο σὰν ἕνα νεφέλωμα ὅταν σιωποῦσαν τὰ χείλη του καὶ ξαναγεννᾶτο γιὰ ἕνα λόγο μεταμορφωμένο σ' ἕνα θαῦμα χαρᾶς... Ἄ!

(Ρίχνει μίαν φωνή)

Μιὰ σταλαγματιὰ αἷμα...

(Μὲ μιὰ κραυγὴ φρίκης ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸ χαμόδενδρο καὶ πηδᾷ ἐμπρός. Σπᾷ ἕνα κλαδί).

Μιὰ σταλαγματιὰ αἷμα...

(Τρομαγμένη, κυττάζει ἕνα κόκκινο σημάδι ἐπάνω 'στὸ γυμνὸ βραχίονά της. Μιὰ ὁρμητικὴ τρεμοῦλα τὴν τινάζει).

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (τὴν παίρνει ἀπὸ τὸν βραχίονα καὶ τὴν ἡσυχάζει). Μὴ φοβεῖσθε! Δὲν εἶνε αἷμα... Εἶνε ἕνα μικρὸ ἔντομο ἀκίνδυνο ποῦ ἐστάθηκε ἐπάνω στὸ μπράτσο σας... Κυττάξετε· μιὰ πασχαλίτσα. Φέρνει καλὸ γοῦρι· εἶνε μιὰ ἀγγελία εὐτυχίας. Μὴ τρέμετε ἔτσι! Δὲν εἶνε τίποτε. Δὲν ὑπάρχει πλειὰ τίποτε. Κυττάξετε.

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ (τρέμει ἀκόμη καὶ ἀγωνιᾷ). Εἶνε παντοῦ, παντοῦ... Τὸ βλέπω παντοῦ· ἐπάνω μου, γύρω μου... Ἄ, γιατρέ, κάμετε ὥστε νὰ μὴ τὸ βλέπω πλειά! Βγάλτε με ἀπὸ αὐτὸ τὸν τρόμο!.. Ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι ἤμουν ἀγνὴ ἐκεῖ, μέσα στὰ φύλλα... Δὲν θὰ εἰμπορέσω, δὲν θὰ εἰμπορέσω... Ἀκόμη 'στὸ δάσος χθὲς εἶδα κάτι δένδρα μὲ μιὰ κηλῖδα... ὅπου διάβαινα...

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Εἶνε τὰ σημαδεμένα γιὰ νὰ τὰ ρίξουνε.

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ. Καὶ κόκκινες σταλαγματιὲς παντοῦ, 'στοὺς θάμνους... ὅπου ἐπερνοῦσα...

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Εἶνε ἡ ἄκρες τῶν ἀγκάθων.

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ. Δὲν θὰ εἰμπορέσω... δὲν θὰ εἰμπορέσω...

(Ἐγγίζει τὰ μαλλιά της πίσω ἀπὸ τὸν λαιμό, στοὺς κροτάφους μὲ ταραχὴ καὶ συγκίνησι· ὕστερα βλέπει τὰ χέρια της).

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (τὴν παίρνει ἀπὸ τὰ χέρια). Οἱ κρίνοι εἶνε λιγώτερο λευκοὶ ἀπὸ τὰ χέρια της...

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ (βλέπει τὸ σπασμένο κλαδὶ ποῦ κρεμιέται ἀπὸ τὸ χαμόδενδρο). Ἔσπασα ἕνα κλαδί!

(Πλησιάζει πρὸς τὴν γλάστρα, σκύβει μὲ παράπονο καὶ μὲ οἶκτο). Δέτε τί ἄσπλαγχνη πληγή! Εἶνε ὅλη ὑγρὴ ἀπὸ χυμό. Ὅλη ἡ δύναμις τοῦ φυτοῦ θὰ ρεύσῃ ἀπ' αὐτὴ τὴ πληγή... γιὰ μένα. γιὰ μένα!

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Μὴ φοβεῖσθε. Αὐτὴ εἶνε μιὰ πληγὴ ποῦ θεραπεύεται. Τὸ φυτὸ θὰ ξαναβγάλῃ ἕνα ἄλλο κλαδί.

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ. Καὶ αὐτός;

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Πλέξατε μὲ αὐτὸ ἕνα στεφάνι!

Ἡ ΤΡΕΛΛΗ (φωτίζεται ἔξαφνα μὲ τὸ παιδικό της χαμόγελο. Ξεκολλᾷ τὸ κλαδὶ ἀπὸ τὸν κορμὸ καὶ τὸ διπλώνει ἐνῷ χαμογελᾷ 'πάντα) (Ἀκολουθεῖ)